

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Dosarul nr.1a-198/2016

Prima instanță: Judecătoria Șoldănești

Judecător xxxxxxxx

DECIZIE

în numele Legii

13 aprilie 2016

mun.Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

avînd în componența sa:

Președintele ședinței de judecată, judecătorul

Gheorghe Scutelnic

Judecătorii

Ion Talpa

Oleg Moraru

Grefiera

Victoria Cebotari

Cu participarea

Procurorului

Valentina Costăș

Avocatului

Vadim Vieru

a judecat în ședință de judecată **publică** în ordine de apel, *apelul din 09.10.2013 al procurorului în Procuratura Anticorupție, Ion Pripa* declarat împotriva sentinței Judecătoriei Șoldănești din 25.09.2013 prin care,

xxxxx născut la xxx în s.xxx r.xxxxx, moldovean, studii superioare, căsătorit, cetățean al R.Moldova, fără antecedente penale, lucr. arhitect-șef al Consiliului raional xxx, dom. or.xxx str.xxxx,

a fost achitat de la învinuirea pe art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

xxxxxxa fost reabilitat pe deplin.

Măsura preventivă a fost revocată.

A fost soluționată întrebarea privind corpurile delictelor.

Termenul de judecare a cauzei:

În instanța de fond: 04.05.2012-25.09.2013.

În instanța de apel: 14.10.2013-27.02.2015.

În instanța de recurs: 29.04.2015-21.07.2015.

În instanța de apel: 24.08.2015-13.04.2016.

Cercetînd apelul declarat, materialele cauzei, Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,-

A C O N S T A T A T:

Prin sentința nominalizată instanța de fond a reținut, că **xxxx**, a fost învinuit de faptul, că activînd în funcția de arhitector-șef în cadrul Consiliului Raional **xxxx** încadrat în funcția data prin dispoziția președintelui raionului **xxxx** nr.2-c din 07.07.2003 și fiind persoană publică, investit în virtutea funcției deținute cu atribuții de avizare a documentației urbanistice precum și a proiectelor tuturor obiectelor amplasate pe teritoriul raionului, sub pretextul îndeplinirii unor acțiuni ce intră în obligațiunile sale de serviciu legate de semnarea și eliberarea documentelor de receptivă finală a unei construcții – magazine comercial cu suprafața de 205,6 m.p., situate în s.**xxxx**raionul **xxxx** prin extorcarea a pretins de la proprietarul acestui magazine **xxxxx**, banice nu i se cuvin în sumă de 2000 lei, care i-a primit de la ultimul la 29.03.2012 în jurul orei 11:00, aflîndu-se în biroul său de serviciu în orașul Șoldănești și în baza acestor constatări l-a achitat de la învinuirea pe art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, l-a reabilitat pe deplin, i-a revocat măsura preventivă și a soluționat chestiunea privind corpurile delictive.

Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare a fost contestată cu apel în termenul și ordinea prevăzută de art.401-402 Cod de procedură penală de către **procuror**.

Procurorul în apel solicită casarea sentinței din 25.09.2013, rejudecarea cazului, cu recunoașterea lui **xxxx** vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal, cu numirea unei pedepse de închisoare de 7 ani cu amendă în mărime de 2000 u.c. și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, invocînd existența probelor de învinuire în acest sens, făcînd referire la declarațiile martorului **xxxx** și materialele cauzei penale. A mai invocat, că instanța de judecată în mod eronat a neglijat valoarea probantă a tuturor probelor examinate în cadrul ședinței de judecată prezentate de către acuzare, fiind totodată dusă în eroare de declarațiile inculpatului, a martorilor apărării și documentele prezentate, că în mod nejustificat a redus valoarea probantă a probelor examinate în ședința de judecată prezentate de acuzare și acumulate pe parcursul urmăririi penale în mod legal, cu respectarea în acest sens a prevederilor Codului de procedură penală și că aprecierea tendențioasă și unilaterală a probelor de către instanță a favorizat la pronunțarea unei sentințe de achitare.

Prin **decizia Curții de Apel Bălți din 27.02.2015** a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința judecătorească Șoldănești din 25.09.2013 cu pronunțarea unei hotărîri noi potrivit modului stabilit de prima instanță, prin care **xxxxxx** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal (în redacția pînă la 25.02.2014) cu numirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu amendă în mărime de 1000 (o mie) unități convenționale, ce constituie 20 000 lei (douăzeci mii lei), cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 (doi) ani și în baza art.90 Cod penal a fost suspendată condiționat executarea pedepsei de închisoare aplicate pe un termen de probă de 2 (doi) ani, iar în partea corpurilor delictive dispozițiile sentinței au fost menținute.

Recurs împotriva deciziei instanței de apel au declarat avocatul Vadim Vieru, inculpatul **xxxxx** și procurorul Andrei Formusatii.

Prin **decizia Curții Supreme de Justiție din 21 iulie 2015** au fost admise recursurile ordinare declarate de procurorul Andrei Formusatii, de inculpatul **xxxx** și avocatul acestuia Vadim Vieru, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27.02.2015 și dispusă rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Procurorul, în ședința instanței de apel, a solicitat admiterea apelului său pe motivele invocate.

Inculpatul **xxxxx** și avocatul său au solicitat menținerea sentinței instanței de fond și respingerea apelului procurorului.

Verificînd legalitatea verdictului contestat și temeinicia argumentelor formulate de apelant în raport cu materialele cauzei, ascultînd pledoariile participanților la proces, Colegiul penal ajunge la concluzia de a casa sentința judecătorească Șoldănești din 25.09.2013, cu rejudecarea cazului și primirea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Conform **art.415 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală**, instanța de apel, judecînd cauza în ordine de apel, admite apelul, casînd sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și pronunță o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Potrivit prevederilor **art.414 alin.(1) Cod de procedură penală**, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Colegiul penal reține și prevederile pct.1) al **Hotărîrii Plenului CSJ cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel nr.22 din 12 decembrie 2005**, conform căreia *apelul este o cale de atac ordinară, care poate fi folosită împotriva hotărîrilor pronunțate asupra fondului de către o instanță judiciară inferioară, pentru ca pricina să fie supusă unei noi judecări, în vederea reformării hotărîrii nedefinitive.*

Apelul procurorului a fost depus în termen, la 09.10.2013.

În urma examinării apelului procurorului în raport cu materialele cauzei penale, precum și prevederilor legale, Colegiul penal a reținut următoarea situație de fapt și drept:

Așa dar, Colegiul penal constată, că potrivit rechizitoriului din 19.04.2012 **xxxx** este învinuit în baza **art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal**, cu semnele calificative: *pretinderea și primirea prin extorcarea de către o persoană publică a banilor ce nu i se cuvin pentru îndeplinirea unor acțiuni de țin de obligațiunile de serviciu*, pentru faptul, că activînd în funcția de arhitect-șef în cadrul Consiliului raional Șoldănești conform dispoziției nr.2c din 07.07.2003 a președintelui raionului Șoldănești, deci fiind persoană publică, investită în virtutea funcției deținute cu atribuții de avizare a documentației urbanistice, precum și a proiectelor tuturor obiectelor amplasate pe teritoriul raionului, sub pretextul îndeplinirii unor acțiuni ce intră în obligațiunile sale de serviciu legate de semnarea și eliberarea

documentelor de recepție finală a unei construcții-magazin comercial cu suprafața de 205 m², situate în s.xxxxx r-ul xxxx, prin estorcere a pretins de la proprietarul acestui magazin xxxxx, bani ce nu i se cuvin în sumă de 2000 lei, care i-a primit de la ultimul la 29.03.2012 în jurul orei 11:00, aflându-se în biroul său de serviciu, fapt după care a fost reținut în flagrant delict.

La calificarea acțiunilor învinutului, ulterior inculpatului xxxxxx, nu sa ținut cont în deplină măsură de probatoriul administrat, circumstanțele concrete ale cazului și prevederile legale în acest sens, precum nu sau apreciat și raportat la justa valoare circumstanțele faptei la indicii infracțiunii.

În continuarea ideii expuse, Colegiul penal consideră, că calificarea care a atribuit-o procurorul pe acest capăt de acuzare nu corespunde situației de fapt, de drept și nu sa confirmat la judecarea cazului.

Acțiunile lui xxxxx în cadrul acestui capăt de acuzare au fost incorect calificate de procuror în baza art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal.

Colegiul penal consideră, că nu s-au determinat și constatat juridic just corespunderea exactă între semnele faptei prejudiciabile și semnele componenței de infracțiune prevăzute de norma penală.

În procesul urmăririi penale procurorul trebuia să stabilească caracterul și cercul atribuțiilor de serviciu ale inculpatului, circumstanțele de fapt care evidențiază acțiunile persoanei cu funcție de demnitate publică, în raport cu atribuțiile de serviciu, scopul și/sau motivele acțiunii acesteia.

Pornind de la norma legală penală care-i este încredințată lui xxxxxx, Colegiul penal menționează, că acesta a fost pus sub învinuire în baza art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal, cu indicii infracțiunii: *pretinderea și primirea prin estorcere de către o persoană publică a banilor ce nu i se cuvin pentru îndeplinirea unor acțiuni de țin de obligațiunile de serviciu.*

Potrivit acestei norme penale, infracțiunea de corupere pasivă va exista atunci când îndeplinirea ori neîndeplinirea, întârzierea îndeplinirii sau grăbirea îndeplinirii acțiunii pentru care coruptul pretinde, acceptă, primește, extorcă remunerația ilicită face parte din sfera atribuțiilor de serviciu ale acestuia sau este contrară acestor atribuții.

Latura obiectivă a acestei componențe de infracțiune constă din realizarea a trei acțiuni alteritative: 1) **Pretinderea** (*inițiativa aparține făptuitorului și se exteriorizează prin cuvinte, gesturi, scrisori, orice alt mijloc de comunicare expuse expres sau aluziv*); 2) **Primirea** (*recepționarea, luarea în posesie, încasarea etc.*); 3) **Acceptarea** (*aprobarea promovării corupătorului vizând remunerația ilicită*).

Pentru întregirea laturii obiective, elementul material trebuie să îndeplinească mai multe condiții concomitente: 1) *Să fie ca obiect bani, bunuri, avantaje, servicii, titluri de valoare etc.*; 2) *Să nu i se cuvină (să nu fie legale) persoanei cu funcție de demnitate publică*; 3) *Acestea să fie un contraechivalent pentru a îndeplini sau nu, ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia*; 4) *Acțiunea să facă parte din obligațiunile de serviciu ale persoanei cu funcție de demnitate publică.*

Prin **îndeplinirea unei acțiuni** se are în vedere comportamentul activ al persoanei cu funcție de demnitate publică, prin care se realizează cele promise corupătorului în schimbul unei sume de bani, bunuri, avantaje etc..

Prin expresia **a nu îndeplini** se înțelege rămânerea persoanei cu funcție de demnitate publică în pasivitate, în sensul de a se abține sau a omite să acționeze atunci când există o obligație legală de a face ceva, de a interveni, de a lua anumite măsuri sau precauțiuni pentru a preîntâmpina, opri sa, după caz, a înlătura anumite consecințe negative pentru societate.

Prin expresia **a grăbi** îndeplinirea unei acțiuni se înțelege o urgentare a ei, realizarea acesteia în limite minime de timp, în termene mai restrânse decât se prevede de cadrul normativ.

Prin expresia **a întârzia îndeplinirea unei acțiuni** se înțelege o amânare în timp a ei atunci când legea prevede anumite termene ori condiții de executare, termenele de îndeplinire a unei sau altei acțiuni pot depinde și de specificul funcției sau de caracterul atribuțiilor de serviciu, uneori de împrejurările existente.

Prin **obligațiuni se serviciu** ale persoanei cu funcție de demnitate publică este necesar de a înțelege că legiuitorul prezumă nu numai obligațiunile de serviciu în sens restrâns ale funcționarului, dar și drepturile lui.

Este absolut obligatoriu ca remunerația ilicită să constituie un contraechivalent al conduitei pe care coruptul se angajează să o adopte, conduită ce se concretizează alternativ în indicii : *îndeplinirea sau neîndeplinirea, întârzierea sau grăbirea îndeplinirii unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia.*

Acțiunea de pretindere, acceptare sau primire a remunerației ilicite trebuie să fie realizată nu mai târziu decât momentul în care factorul de decizie influențat își îndeplinește, nu-și îndeplinește, întârzie, grăbește acțiunile (inacțiunile) în exercitarea funcției sale.

Răspunderea penală pentru coruperea pasivă nu poate fi aplicată atunci când remunerația ilicită sînt pretinse, acceptate și primite după îndeplinirea sau neîndeplinirea, întârzierea sau grăbirea îndeplinirii unei acțiuni ce ține de obligațiile de serviciu ale persoanei cu funcție de demnitate publică, or, în acest caz va lipsi unul din elementele obligatorii ale componenței de corupere pasivă: **scopul infracțiunii**.

Chiar dacă persoana cu funcție de demnitate publică va primi remunerația ilicită, ea nu o va primi pentru îndeplinirea sau neîndeplinirea, întârzierea sau grăbirea îndeplinirii unei acțiuni ce ține de obligațiile de serviciu, pentru că acestea deja au fost îndeplinite

(*indeplinite, neindeplinite; întârziate; grăbite, obținute în dependență de caz*).

Dacă remunerația ilicită nu reprezintă contraechivalentul conduitei pe care persoana cu funcție de demnitate publică se angajează să o aibă, cele comise nu vor alcătui elementele componenței de infracțiune prevăzute la art.324 Cod penal.

În acelaș context, dacă în cazul pretinderii, acceptării, primirii sau extorcării remunerației ilicite ce nu i se cuvin, acțiunea care urma să o execute făptuitorul nu ținea de atribuțiile lui de serviciu, fapta nu poate fi calificată drept corupere pasivă.

Cu referire la materialele cazului, Colegiul penal constată, că pînă la data de 29.03.2012 arhitectul-șef al r.xxxxxx, xxxxa examinat, verificat și aprobat în totalitate documentele de recepție finală a construcției prezentate de xxxxx, cu ieșirea în teritoriu în s.xxxx r.xxxxxxx, le-a semnat și a aplicat ștampila, îndeplinindu-și astfel acțiunile în exercitarea funcțiilor sale.

Acest fapt este confirmat atât de xxxxx, cît și de xxxxx, martori, precum și prin procesul-verbal de recepție finală pentru construcția de obiecte nr.1 din 30.01.2012.

Din circumstanțele menționate rezultă faptul, că xxxxxx la data de 29.03.2012 avea deja realizate în mod complet obligațiunile sale de serviciu de arhitect-șef de (*examinarea, verificarea și aprobarea documentelor de recepție finală a construcției prin prisma legii, semnarea și aplicarea ștampilei*), și anume, cele prevăzute în dispoziția nr.2-c din 07.07.2003 și fișa postului 03, aprobată la 27.02.2009 de președintele raionului Șoldănești, Alexandru Relițchi și legislației corespunzătoare. (Vol.I f.d.48-50)

Astfel, xxxx la 31.01.2012, cînd sa prezentat cu comisia la fața locului construcției din s.xx r.xxxx, și-a încheiat activitatea și atribuțiile lui legale pe acest caz de aprobare a documentației în construcție, cu semnarea și aplicarea în final a ștampilei pe procesul-verbal de recepție din 30.01.2012.

Faptul, că xxx s-a deplasat la 31.01.2012 în s.xxxxse confirmă nu numai prin declarațiile martorilor, dar și prin xerocopia registrului de deplasări în teritoriul raionului.(Vol.I f.d.178)

La materialele cauzei nu există un ansamblu de probe care să coroboreze și care să confirme faptul, că xxxx ar fi extorcat, pretins și primit bani de la xxxxxx pînă la 31.01.2012.

S-a stabilit cert, că ***procesul-verbal de recepție finală pentru construcția de obiecte nr.1 din 30.01.2012*** a construcției soției lui xxxxx din s.xxxxxx.r.xxx a fost întocmit la 30.01.2012, dar a fost semnat și ștampilat de membrii comisiei, inclusiv și de xxx, la fața locului pe data de 31.01.2012, de xxxx mai tîrziu, iar de xxxx concluzia finală la 28.03.2012, cînd deja existau pe procesul-verbal respectiv toate semnăturile și ștampilele membrilor comisiei.

La data de 29.03.2012, cînd a fost primită de xxxxxx remunerația ilicită de la xxxx, acesta nu mai avea de realizat *îndeplinirea sau neîndeplinirea, întârzierea sau grăbirea îndeplinirii unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia*, deoarece toate acțiunile din cadrul procedurii de examinare, verificare și aprobare a documentelor de recepție finală au fost realizate pînă la acea dată.

La primirea banilor n-a fost realizat scopul de a *îndeplini ... etc. acțiuni în exercitarea funcției sale*, așa cum asemenea acțiuni la momentul primirii banilor erau deja executate de xxxxx la 31.01.2012, deaceia se exclude infracțiunea prevăzută la art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal.

Fapta dată nu poate fi reîncadrată la altă componență de infracțiune.

Aici ține de menționat și faptul, că **art.330 Cod penal**-*primirea de către un funcționar a recompensei ilicite* a fost exclus prin **Legea privind modificarea și completarea unor acte legislative nr.245 din 02.12.2011**, în vigoare de la 03.02.2012.

În lipsa scopului caracteristic infracțiunii de corupere pasivă și posibilității de reîncadrare a faptei la altă componență de infracțiune, o asemenea faptă urmează a fi calificată conform art.315 din Codul contravențional, constituind primirea (luarea) în exercițiul funcției de recompensă nelegitimă, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Această soluție Colegiul penal o mai motivează și prin faptul, că, conform art.384 alin.(4) Cod de procedură penală, instanța își întemeiază hotărîrea numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată, iar în ședința de judecată învinuirea lui xxxxx în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal *cu semnele calificative: pretinderea și primirea prin estorcare de către o persoană publică a banilor ce nu i se cuvin pentru îndeplinirea unor acțiuni de țin de obligațiunile de serviciu* expusă în rechizitoriu, nu și-a găsit confirmare.

Chiar de deja își realiza-se definitiv în procedura de aprobare a documentației în construcție atribuțiile de serviciu și nu mai avea careva obligațiuni, xxxxx n-a ezitat să pretindă și să primească remunerația ilicită.

În acest scop xxxxxx, după încheierea procedurii de aprobare a documentației, a menținut legătura cu xxxx, a ținut cu el convorbiri telefonice și verbale tete-a-tete, i-a creat dependență iluzorie față de dînsul.

Chiar de în prezența altor persoane xxxxx se exprima că nu trebuie nimic, referindu-se la bani, la discuțiile tete-a-tete cu xxxxx, care au fost înregistrate la 28 și 29 martie 2012, pretindea mijloace bănești.

Din convorbirea din 28.03.2012 (*dată ulterioară semnării și ștampilării procesului-verbal de recepție finală pentru construcția de obiecte nr.1 din 30.01.2012*) dintre xxxx și xxx, înregistrată cu telefonul mobil de model Nokia TVE71 a lui xxxx, rezultă că ultimul pretinde suma de 2000 lei.(Vol.I f.d.21-22)

În ultima convorbire avută cu xxxxx din 29.03.2012, xxxx a făcut aluzii referitor la pretinderea și acceptarea remunerației ilicite, care în final a fost primită, fiind indicat și locul unde să fie puși banii. (Vol.I f.d.62-63)

Conținutul acestor convorbiri la acest capitol a fost confirmată și prin expertiza judiciară. (Vol.II f.d.76-94)

În cadrul cercetării la fața locului din 29.03.2012, din biroul lui xxxx, au fost depistați și ridicați 2000 lei, care anterior au fost marcați în modul srtabil de lege. (Vol.I f.d.28-31, 39-40)

Banii în sumă de 2000 lei (10 bancnote cu valoarea nominală de 200 lei) sînt valabili.(Vol.I f.d.91)

În cadrul percheziției corporale a lui xxxxxx din 29.03.2012 de pe mîinile acestuia au fost ridicate pe tamponane de vată urme de substanță specială fluorescentă în galben verde. (Vol.I f.d.36-38)

Pe bancnotele ridicate din birou, agendă, mapă și pe mîna lui xxxxx a fost depistată substanță specială fluorescentă în galben verde, care corespund după fluorescență și conținutul chimic. (Vol.I f.d.80-86)

Dar, odată fiind primită, fapta de remunerația ilicită în sumă de 2000 lei totuși întrunește în final elementele, dar nu a unei infracțiuni, dar a unei contravenții prevăzute la art.315 Cod contravențional.

Circumstanțele cazului cu probe administrate indică la faptul și Colegiul penal constată, că xxxxxx după ce-a examinat, verificat și aprobat la 31.01.2012 documentele de recepție finală a construcției din s.xxxx r.xxxx prezentate de xxxxx, pe data de 29 martie 2012, în jurul orei 11, în biroul său de serviciu din or.xxxx, a pretins și primit personal de la acesta bani în sumă de 2000 lei, ce nu i se cuvin, ce constituie contravenție prevăzută la art.315 Cod contravențional, **primirea (luarea) în exercițiul funcțiunii de recompensă nelegitimă sau de folos material, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii**, ce se sancționează cu amendă de la 100 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu destituirea din funcție și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în serviciul public pe un termen de la 3 luni la un an.

Aceste fapte se confirmă prin: **Probele verbale: declarațiile martorilor audiați în instanța de fond și apel** : declarațiile martorului xxxxx, care a declarat, că împreună cu soția a construit un magazin de materiale de construcție în s.xxxx r.xxx și la recepția lui finală xxx a pretins suma de 2000 lei, pe care i-a dat-o la 29.03.2012 sub controlul CNA. A mai declarat, că pînă la această dată membrii comisiei de recepție, printre care și xxx, i-au semnat și i-au aplicat ștampila pe procesul-verbal de recepție din 30.01.2012 (Vol.I f.d.210-218, Vol.II f.d.15-18); **declarațiile martorilor xxxxx, xxx și xxx**, care au declarat, că la 31.01.2012 cu comisia au mers în s.xxxx r.xxxx la recepția finală a unui obiect, pe care l-au examina și au semnat procesul-verbal de recepție finală, plicînd ștampila, inclusiv și xxxx (Vol.I f.d.242-244, Vol.II f.d.43-45, 52-55); **declarațiile martorului xxxxx**, care a declarat, că în ziua cînd xxxx împreună cu alți membri ai comisiei au mers în localitatea xxxxx pentru a inspecta construcția ce aparține lui xxxx, el personal n-a fost deoarece se afla la Chișinău, însă procesul-verbal de recepție finală l-a semnat mai tîrziu (Vol.I f.d.246-249, Vol.II f.d.41-42); **declarațiile martorului xxxxx**, care a confirmat, că la 28.03.2012 a semnat concluzia pe procesul-verbal de recepție finală din 30.01.2012, care la moment era semnat de membrii comisiei și aplicate ștampilele (Vol.I f.d.226-228) și **Probele scrise**: ordonanța privind pornirea urmăririi penale din 28.03.2012 (Vol.I f.d.1); procesul-verbal de primire a plîngerii din 28.03.2012 (Vol.I f.d.5-7); procesul-verbal de recepție finală pentru construcția de obiecte nr.1 din 30.01.2012 (Vol.I f.d.8); ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 03.04.2012 a telefonului mobil de model "Nokia TVE71super degital mobile" cu înregistrarea convorbirii dintre xxxx și xxxx din 28.03.2012 (Vol.I f.d.19-20); procesul-verbal de examinare a obiectului din 04.04.2012 a telefonului mobil de model "Nokia TVE71super degital mobile" cu înregistrarea convorbirii dintre xxx și xxxdin 28.03.2012 și reînregistrarea pe suportul de tip CD-RW 12x tip "ELLITEX"(Vol.I f.d.21-22, 25-26); procesul-verbal privind marcarea bancnotelor din 29.03.2012 a banilor în sumă de 2000 lei (Vol.I f.d.28-31); proces-verbal privind înzestrarea cu tehnică specială din 29.03.2012 a lui V.Sula cu dictofon digital Edic Mini (Vol.I f.d.32); ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 29.03.2012 de al xxxx a dictofonului digital Edic Mini (Vol.I f.d.34-35); procesul-verbal de percheziție corporală din 29.03.2012 a lui xxxxx procesul-verbal de cercetare la fața locului din 28.03.2012 a biroului lui xxx și procesul-verbal de examinare a obiectului din 02.04.2012 a înregistrărilor video a acestor acțiuni (Vol.I f.d.36-41); procesul-verbal privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 30.03.2012, anexa cu înregistrarea convorbirii dintre xxx și xxx din 29.03.2012, procesul-verbal privind aprecierea informațiilor care au importanță pentru cauza penală din 30.03.2012 și procesul-verbal de examinare a obiectului din 30.03.2012 (Vol.I f.d.62-64, 67); raportul de expertiză nr.789 din 09.04.2012 (Vol.I f.d.80-86); certificatul nr.307 din 17.04.2012 (Vol.I f.d.91); raportul de expertiză judiciară nr.2204 din 24.12.2014 (Vol.II f.d.76-94) administrate de organul de urmărire penală și cercetate în ședința instanței de fond și apel.

Probele verbale coroborează întru tot cu cele material-scrise administrate pe caz, cărora Colegiul penal le dă o apreciere obiectivă în corespundere cu prevederile art.93-101 Cod de procedură penală. Aceste probe sînt pertinente, concludente, veridice și utile, care pot fi puse la baza unei hotărîri judecătorești.

Prin aceste probe se confirmă, că fapta a avut loc și fapta a fost săvîrșită de inculpatul xxxxxxxx.

Cercetînd probele cauzei penale, Colegiul Penal reține ca fiind dovedită fapta inculpatului afit sub aspectul elementului material al laturii obiective, cît și al laturii subiective, care în speță îmbracă forma intenției directe și încadrează fapta în contravenție prevăzută la art.315 Cod contravențional.

Probele pe cauză formează un ansamblu probator al vinovăției inculpatului în primirea remunerației ilicite în exercițiul funcțiunii și combat argumentele acestuia privind nevinovăția și achitarea sa.

În coroborare, probele administrate pas cu pas de procuror și cercetate în instanță crează o situație clară a evenimentelor care sau desfășurat și confirmă fără nici un dubiu, că xxxx a pretins și primit suma de 2000 lei și a utilizat statutul funcției, drepturile și avantajele pe care le acordă aceasta pentru facilitarea contravenției.

S-a demonstrat cu certitudine, că xxxx a acționat în interesul său și în detrimentul imaginii pozitive a organelor publice locale pe care le reprezenta, precum și a interesului public, având scop de profit și obținând ca rezultat o remunerație ilegală.

Potrivit **art.332 alin.(2) Cod de procedură penală**, în cazul în care fapta persoanei constituie o contravenție administrativă, instanța încetează procesul penal și, concomitent, soluționează cauza conform prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova.

Prin **art.315 Cod contravențional** este prevăzută răspunderea contravențională pentru primirea (luarea) în exercițiul funcțiunii de recompensă nelegitimă sau de folos material, dacă fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii și se sancționează cu amendă de la 100 la 500 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere cu destituirea din funcție și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în serviciul public pe un termen de la 3 luni la un an.

Conform **art.30 alin.(1) și (2) Cod contravențional**, prescripția înlătură răspunderea contravențională și termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de 3 luni.

În baza **art.441 alin.(1) lit.b) și alin.(2) Cod contravențional**, procesul contravențional pornit încetează dacă se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin.(3), art.20-31 și încetarea procesului contravențional determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privință a fost pornit.

În conformitate cu prevederile **art.461 Cod contravențional**, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.441 și 445, instanța încetează procesul contravențional.

Ținând cont de circumstanțele cauzei și prevederile legale enunțate, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că procesul penal în privința lui xxxxx, învinuit în baza art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal, pentru pretinderea și primirea prin estorcare a sumei de 2000 lei de la xxx, urmează a fi încetat pe motiv, că fapta acestuia constituie o contravenție.

xxxxxx necesită a fi recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.315 Cod contravențional și încetat procesul contravențional în privința lui din motivul intervenirii termenului general de prescripție a răspunderii contravenționale.

Colegiul penal i-a în considerație și datele privind personalitatea inculpatului.

La locul de muncă și de trai xxxx se caracterizează pozitiv.

Anterior xxxxxxx n-a fost judecat și nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru.

Circumstanțe agravante și atenuante n-au fost stabilite.

Necesită a fi menționat și comportamentul inculpatului în cadrul urmăririi penale și judecării cazului, care necățind la faptul existenței bazei probatorii de vinovăție în contravenție, nu și-a recunoscut vina.

Reieșind din probele administrate de organul de urmărire penală și cercetate în ședințele instanței de judecată de fond și apel, precum și circumstanțele cazului care reies din acestea, se apreciază critic argumentele apărării referitor la faptul, că sînt persoane, printre care xxxxx, xxxx, xxxx, xxx, xxxx și xxxxxxx, care confirmă că xxx n-a pretins bani de la xxx. Cu adevărat, acele persoane au confirmat circumstanțele date și așa fapte au fost, dar ele n-au fost în cunoștință de caz cu discuțiile tete-a-tete dintre aceștea (xxx și xxxxx), care confirmă contrariul celor ce-au auzit aceste persoane. În prezența martorilor, xxxxx a refuzat, dar cînd discuta doar cu xxxx, acesta a pretins, acceptat și primit suma de 2000 lei.

Se apreciază critic și argumentele apărării referitor la prezentarea materialelor în privința lui xxxxx din alte proceduri decît cea supusă examinării, așa cum aceștea nu influențează circumstanțele faptei dovedite prin probele legal administrate. Materialele prezentate de apărare se atribuie la alte cauze examinate de instanțele competente, care n-au legătură cauzală cu prezenta cauză penală.

Este lipsit de importanță pentru cauza dată și faptul, că imobilul este înregistrat după soția lui xxxxx..

Toate persoanele care au efectuat acțiuni procesuale în cadrul acestei cauze penale au fost în cadrul legal, avînd împuternicirile respective acordate în modul stabilit de legislație și hotărîrea judecătorească în acest sens.

Probele administrate indică la lipsa indicelui de extorcare, fiind prezenți doar indicii de pretinderea și primirea banilor. Nici organul de urmărire penală și nici procurorul n-a putut explica prin ce se confirmă indicele de extorcare.

Aici ține de menționat și prevederile pct.10 al **Hotărîrii Plenului CSJ nr.5 din 30.03.2009** "Cu privire la aplicarea legislației referitoare la răspunderea penală pentru corupere pasivă ori activă", potrivit căreia "Estorcarea de bunuri sau servicii, enumerate în art. 324 alin. (1) CP, constă în cererea acestora de către făptuitor sub amenințarea săvîșirii acțiunilor care vor putea cauza prejudicii intereselor atît legale, cît și ilegale ale corupătorului sau crearea intenționată a unor condiții care îl impun să le dea (ofere) în scopul prevenirii consecințelor nefaste pentru interesele sale legale sau ilegale.", care în cazul dat n-a fost stabilită. Circumstanțe caracteristice extorcării n-au fost stabilite nici la urmărirea penală și nici la judecarea cauzei.

Conținutul discuțiilor dintre xxxx și xxxxx, precum și evenimentele desfășurate ulterior, indică la pretinderea și primirea de către ultimul a banilor, excluzînd careva elemente de provocare.

Înregistrarea convorbirilor dintre xxx și xxxxx au fost efectuate în limite clare și în cadrul legal, cu autorizarea corespunzătoare.

Efectuînd de sinestătător înregistrarea (*prima înregistrare cu telefonul său mobil*), xxxxx nu avea nevoie de nici o autorizare, așa cum el și-a probat argumentele sale și a acționat în mod privat.

Înregistrarea sub controlul CNA a fost autorizată prin încheierea instanței de judecată și efectuată în mod legal.

În veridicitatea declarațiilor martorului xxxxx, Colegiul penal nu are temeii de a se îndoii, căci coroborează cu alte probe administrate, inclusiv cu înregistrările convorbirilor dintre xxxx și xxxx. Inculpatul xxxx fiind prezent la judecarea cauzei în fond, apel și avînd posibilitatea de a-i pune orice întrebare.

Martorul xxxx indică clar, că xxxxi-a ridicat agenda și i-a arătat unde să pună banii, apoi el a pus banii între agendă și o mapă, banii în final fiind depistați și ridicați în locul indicat. Faptul, că xxxx a fost în acel moment telefonat de xxxxx nu se neagă, fiind confirmat de xxxxx, xxx și descifrările convorbirilor telefonice. Acest fapt nu i-a încurcat lui xxx să arăte locul, unde xxx să pună banii.

Martorii apărării au confirmat circumstanțele care le-au fost cunoscute în legătură cu cauza penală dată. Totodată, ei n-au avut de unde să cunoscă ce discuții au avut xxx și xxx, cînd au fost doar ei doi și care au fost înregistrate la 28 și 29 martie 2012, precum și alte discuții. Conținutul acestor discuții (*din 28 și 29 martie 2012*) se conțin doar în înregistrările vizate și ele reflectă adevărul pe cauză. Toate discuțiile despre pretinderea banilor xxxxx și xxxxx le-au purtat doar în doi, deaceia și alte persoane n-au cum avea cunoștința de asemenea circumstanțe. N-au cunoscut martorii vizați nici despre bani, așa cum aceștea au fost dați în lipsa lor.

Martorul xxx a concretizat, că xxxx a solicitat bani de fiecare dată cînd se întîlneau, discuții care au avut doar între ei doi și altcineva nu poate confirma acest fapt, ultimele două convorbiri fiind înscrise. Toate declarațiile lui xxx susțin poziția sa, că xxxx a pretins și primit 2000 lei după semnarea procesului-verbal de recepție finală a construcției magazinului, sînt date în context la toate etapele urmăririi penale și judecării cauzei și nu conțin contraziceri la acest capitol.

Prin probele subiective și obiective se confirmă pretinderea și primirea banilor ***doar după semnarea procesului-verbal de recepție a construcțiilor.***

xxxx, atît la urmărirea penală, cît și la judecarea cazului n-a prezentat careva probe care ar confirma faptul, că xxxxx ar fi pretins bani pînă la întocmirea, semnarea și ștampilarea procesului-verbal de recepție a construcțiilor sale.

Nici organul de urmărire penală și nici procurorul de asemenea n-au prezentat probe care ar confirma pretinderea de bani pînă la întocmirea, semnarea și ștampilarea procesului-verbal de recepție a construcțiilor.

Odată fiind semnat și ștampilat procesul-verbal de recepție a construcțiilor de xxxxxx, xxxnu mai avea pentru ce să-i dea bani ultimului.

Instanța de judecată trebuie să-și motiveze soluția doar în baza probelor care sau confirmat în ședința de judecată, dar în ședința de judecată sa stabilit și confirmat cert faptul pretinderii și primirii banilor în sumă de 2000 lei de xxxx ***doar după semnarea și ștampilarea procesului-verbal de recepție a construcției*** lui xxxxx și a soției sale.

Se resping și argumentele apărării referitor la proveniența substanței speciale fluorescentă în galben verde pe mîinile lui xxxxx de la strîngerea de mîină a lui xxxxx, deoarece martorul xxx indică clar, că n-a dat mîina cu xxxxx, deoarece la acel moment acesta vorbea la telefon. Martorul xxxx a fost prezentat de partea apărării la judecarea cauzei și doar după cunoștința cu materialele cauzei penale, inclusiv cu raportul de expertiză, doar cu scopul de a-și argumenta poziția sa. În cadrul urmăririi penale nici inculpatul și nici martorul xxxxx n-au prezentat asemenea date organului de urmărire penală sau procurorului.

La primirea remunerației ilicite xxxxx a folosit situația de serviciu, ce sa manifestat prin folosirea de către acesta a funcției sale de arhitect-șef al r.xxxxx.

Inculpatul xxx atît pe parcursul urmăririi penale, cît și la judecarea în fond a cazului, precum și în instanța de apel, n-a colaborat cu organul de urmărire penală și n-a recunoscut vina, expunînd în judecată evenimentele în favoarea sa. Linia sa de apărare este în contradicție cu probele administrate pe caz, ce demonstrează vina în pretinderea și primirea banilor.

Faptul, că xxxxxxx anterior n-a fost sancționat pentru fapte de corupție nu poate fi luat ca bază a nevinovăției sale.

Totodată, Colegiul penal ține să menționeze și faptul, că după pronunțarea deciziei Curții de Apel Bălți din 25.02.2015, prin care xxxxxx a fost condamnat în baza art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal la 5 ani de închisoare cu amenă de 1000 u.c.(20000 lei) cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe termen de 2 ani, cu aplicarea art.90 Cod penal cu termen de probă de 2 ani, xxxx a achitat amenda de 20000 lei, ce se confirmă prin ordinul de încasare a numerarului nr.101780578 din 07.04.2015, fapt ce denotă recunoașterea indirectă de către acesta a faptei.

Totodată, potrivit declarațiilor lui xxxx, xxx a fost la magazinul acestuia în timpul judecării cauzei cu scopul de a-l itimida.

În concluzie, Colegiul penal conchide necesitatea admiterii apelului procurorului, inclusiv din alte motive, casarea totală a sentinței Judecătorei Șoldănești din 25.09.2013 în cauza penală a lui xxxxxx rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal în privința lui xxxxx învinuit în baza art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal, ***pentru pretinderea și primirea prin estorcare a sumei de 2000 lei de la xxx***, în temeiul art.332 alin.(2) Cod de procedură penală să fie încetat pe motiv, că fapta acestuia constituie o contravenție prevăzută la art.315 Cod contravențional, iar în temeiul art.30 alin.(1) și (2), 441 alin.(1) lit.b) și alin.(2) și 461 Cod contravențional, procesul contravențional să fie încetat din motivul intervenirii termenului general de prescripție a răspunderii contravenționale

În cauza dată sînt corpuri delictive, soarta cărora urmează a fi soluționată în modul următor: Bani în sumă de 2000 lei de-i confiscat și transmis în folosul statului. Purtătorii de informație de tip CD-R model "Esperanza" cu capacitatea memoriei de 700 MB, de tip DVD-R model "Estelle" cu capacitatea memoriei de 4,7 GB marcat convențional cu inscripția 12, de tip CD-RW model "Ellitex" cu capacitatea memoriei de 700 MB pe care sînt înregistrate comunicările dintre participanții xxx. și xxxx. de le păstrat la materialele cauzei penale. Mănișile medicale utilizate la ridicarea mijloacelor bănești și colectarea mostrelor de pe mîinile lui xxxx, fragmentele de vată cu ajutorul cărora au fost colectate mostre de pe mîinile lui xxxx și pachetul de vată din care au fost extrase fragmente de vată utilizate la colectarea mostrelor de le distrus. Agenda și mapa de le restituit lui xxxxx.

Conducîndu-se de art.415 alin.(1) pct.2), 417-418, 332 alin.(2) Cod de procedură penală și art.30 alin.(1) și (2), 315, 441 alin.(1) lit.b) și alin.(2) și 461 Cod contravențional, Colegiul penal,-

DECIDE :

Apelul **procurorului în Procuratura Anticorupție, Ion Pripa**, declarat împotriva sentinței Judecătoriei Șoldănești din 25.09.2013, se admite, ca fiind fondat.

Casează total sentința Judecătoriei Șoldănești din 25.09.2013 în cauza lui xxxxx, rejudecă cauză, cu pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Se încetează procesul penal în privința lui xxxxxx, învinuit în baza art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal, pentru pretinderea și primirea prin estorcare a sumei de 2000 lei de la xxxx, în temeiul art.332 alin.(2) Cod de procedură penală pe motiv, că fapta acestuia constituie o contravenție.

De-l recunoscut pe xxxx vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.315 Cod contravențional.

Se încetează procesul contravențional în privința lui xxxx pe art.315 Cod contravențional în temeiul art.30 alin.(1) și (2), 441 alin.(1) lit.b) și alin.(2) și 461 Cod contravențional, din motivul intervenirii termenului general de prescripție a răspunderii contravenționale.

Corpurile delictive: **Banii** în sumă de 2000 lei de-i confiscat și transmis în folosul statului. **Purtătorii de informație** de tip CD-R model "Esperanza" cu capacitatea memoriei de 700 MB, de tip DVD-R model "Estelle" cu capacitatea memoriei de 4,7 GB marcat convențional cu inscripția 12, de tip CD-RW model "Ellitex" cu capacitatea memoriei de 700 MB pe care sînt înregistrate comunicările dintre participanții xxxx. și xxxxx. de le păstrat la materialele cauzei penale. **Mănișile medicale** utilizate la ridicarea mijloacelor bănești și colectarea mostrelor de pe mîinile lui xxxx., fragmentele de vată cu ajutorul cărora au fost colectate mostre de pe mîinile lui xxxx. și pachetul de vată din care au fost extrase fragmente de vată utilizate la colectarea mostrelor de le distrus. **Agenda** și **mapa** de le restituit lui xxxx..

Decizia este susceptibilă de a fi pusă în executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la data pronunțării ei.

Dispozitivul deciziei a fost adoptat și pronunțat public la 13.04.2016.

Decizia motivată este pronunțată public și înmînată părților la XXXXXXXXXX ora 12⁰⁰.

Președintele de ședință, judecătorul:

Gheorghe Scutelnic

Judecătorii:

Ion Talpa

Oleg Moraru